

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **K. B.**, zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou, se sídlem Jablonského 604/7, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 11. 2013, č. j. 2 Az 16/2013 – 11,

t a k t o :

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 11. 2013, č. j. 2 Az 16/2013 – 11, **s e z r u š u j e** a věc **s e v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Ustanovené zástupkyni žalobkyně JUDr. Anně Doležalové, MBA, advokátce, se nepřiznává odměna ani náhrada hotových výdajů za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 9. 2013, č. j. OAM-83/ZA-ZA09-HA03-2011, nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana podle zákona č. 325/1999, o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Žalobkyně toto rozhodnutí napadla žalobou podanou dne 16. 10. 2013 k Městskému soudu v Praze, v níž současně navrhla, aby jí byla soudem ustanovena zástupkyně, advokátka JUDr. Anna Doležalová, MBA. Svůj návrh odůvodnila naléhavou potřebou tohoto zastoupení, k jehož zajištění nedisponuje dostatečnými finančními prostředky, ale které však vzhledem k závažnosti věci nezbytně potřebuje.

[2] Na výzvu městského soudu doplnila žalobkyně svůj návrh na ustanovení zástupkyně o vyplnění prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. V něm uvedla, že jejím jediným příjmem je mzda za práci kuchařky, která činila za třetí kalendářní čtvrtletí celkem 22.692 Kč, což jí vystačí pouze na zajištění bydlení a stravy.

[3] Městský soud usnesením ze dne 8. 11. 2013, č. j. 2 Az 16/2013 – 11, žalobkyni zástupkyni pro řízení neustanovil. Své rozhodnutí odůvodnil tak, že čistý měsíční příjem žalobkyně ve výši 22.692 Kč neodůvodňuje osvobození žalobkyně od soudních poplatků a není tak splněna podmínka pro ustanovení zástupkyně pro řízení dle § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.).

[4] Proti tomuto usnesení městského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) dne 22. 11. 2013 včasnou kasační stížnost, kterou odůvodnila nezákonností, respektive jinou vadou řízení. Spolu s kasační stížností předložila stěžovatelka Nejvyššímu správnímu soudu návrh na ustanovení zástupkyně pro řízení, advokátky JUDr. Anny Doležalové, MBA. Složitá finanční situace stěžovatelky totiž nadále trvá, když její mzda je nižší než minimální mzda a vystačuje jí jen na zaopatření nejzákladnějších životních potřeb. Tyto skutečnosti stěžovatelka doložila vyplněným potvrzením o osobních, majetkových a výdělkových poměrech ze dne 20. 11. 2013, v němž uvedla, že její průměrná měsíční mzda za minulé kalendářní čtvrtletí činí 7.564 Kč a činí ji problémy obstarat pro sebe jídlo a denní potřeby. Krajský soud se tak podle stěžovatelky zmýlil, když uvedl, že její měsíční příjem je 22 692 Kč; tato částka je její příjem za celé čtvrtletí. Spolu s kasační stížností podala stěžovatelka návrh na přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti, který odůvodnila tak, že sama – bez právního zastoupení – řízení vedenému před městským soudem nerozumí.

[5] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 12. 12. 2013, č. j. 4 As 153/2008 – 18, žalobkyni ustanovil pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Annu Doležalovou, MBA, advokátku. Shledal totiž, že příjem stěžovatelky je natolik nízký, že sám o sobě nepostačuje k placení soudních poplatků a stěžovatelka ani nevlastní majetek větší ceny. Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornil na skutečnost, že stěžovatelka musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem. S ohledem na skutečnost, že kasační stížnost směřuje výhradně do procesní činnosti soudu, ponechal žalovaný právní hodnocení kasační stížnosti na Nejvyšším správním soudu.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

pokračování

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná o posouzení otázky, zda městský soud správně rozhodl o žádosti stěžovatelky o ustanovení advokáta.

[10] V prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech ze dne 30. 10. 2003, které stěžovatelka předložila městskému soudu, její zaměstnavatel ZARAN Company s. r. o., uvedl, že stěžovatelka *má průměrný měsíční čistý výdělek za kalendářní čtvrtletí III. ve výši 22.692 Kč*. Městský soud z tohoto údaje vycházel při posouzení žádosti stěžovatelky o ustanovení zástupce a shledal, že takto vysoký měsíční příjem stěžovatelky neodůvodňuje osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s. a stěžovatelka tak nesplňuje podmínku pro ustanovení zástupce podle § 35 odst. 8 s. ř. s. Pokud by částka 22 692 Kč skutečně představovala měsíční čistý výdělek stěžovatelky, pak by tato úvaha městského soudu byla zcela správná. Tak tomu však není, neboť uvedená částka představuje příjem stěžovatelky za celé III. kalendářní čtvrtletí roku 2013 a její měsíční čistý příjem v tomto čtvrtletí tak činil pouze 7 564 Kč. Tato skutečnost vyplývá z Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech ze dne 20. 11. 2013 přiloženého stěžovatelkou ke kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud považuje naposledy uvedenou částku měsíčního čistého příjmu stěžovatelky za dostatečně prokázanou, neboť je potvrzena zaměstnavatelem stěžovatelky a koresponduje s ostatními tvrzeními stěžovatelky uvedeným v předmětných prohlášeních, v nichž stěžovatelka dále uvedla, že vydělává velmi málo, což jí stačí pouze na nájem a málo jídla (prohlášení ze dne 30. 10. 2013 předložené městskému soudu), resp. že má problémy vůbec obstarat pro sebe jídlo a denní potřeby (potvrzení ze dne 20. 11. 2013). Z uvedeného je nepochybně zřejmé, že zaměstnavatel stěžovatelky si chybně vyložil význam nadpisu příslušné části formuláře a zaměnil čtvrtletní výdělek za průměrný měsíční výdělek za čtvrtletí. Nezbyvá tak než přisvědčit námitce stěžovatelky, že městský soud vycházel z nesprávné výše jejího čistého měsíčního příjmu. Na této skutečnosti nemění nic ani to, že nesprávný závěr městského soudu ohledně výše čistého měsíčního příjmu stěžovatelky byl způsoben nesprávným uvedením tohoto příjmu samotnou stěžovatelkou, resp. jejím zaměstnavatelem v prohlášení ze dne 30. 10. 2013, neboť objektivní stav v době, kdy městský soud rozhodoval o žádosti stěžovatelky o ustanovení zástupce, byl takový, že měsíční čistý příjem stěžovatelky činil pouze 7 564 Kč, nikoli 22 692 Kč, jak se domníval městský soud.

[11] Dále je třeba poukázat na výše již uvedenou skutečnost, že Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 12. 12. 2013, č. j. 4 As 153/2008 – 18, žalobkyni ustanovil pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Annu Doležalovou, MBA, advokátku. Zastoupení stěžovatelky touto zástupkyní bude trvat i v průběhu dalšího řízení před městským soudem. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře totiž dovodil nejen to, že zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem zastupuje účastníka i v případném řízení před Nejvyšším správním soudem (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006 – 117, č. 1460/2008 Sb. NSS), ale i pokračující zastoupení advokátem, jenž byl ustanoven Nejvyšším správním soudem, v případném dalším řízení před krajským soudem (srov. rozsudek ze dne 22. 4. 2010 č. j. 4 Azs 6/2010 – 42, č. 2081/2010 Sb. NSS). Je tomu tak proto, že soudní řízení správní je s ohledem na citovanou prejudikaturu třeba chápat v extenzivním smyslu nikoli jako řízení o určitém jednotlivém podání (např. o kasační stížnosti), ale o celé konkrétní soudní věci, jejímž předmětem je přezkum rozhodnutí správního orgánu. Takto

chápané řízení pak končí soudním rozhodnutím, které již není možné napadnout opravným prostředkem. Proto i účinky úkonů soudu, ať už krajského nebo Nejvyššího správního, kterými je právě např. účastníku řízení ustanoven zástupce pro takové řízení, trvají zásadně až do skončení tohoto řízení.

[12] Kasační stížností napadené usnesení městského soudu tedy již postrádá opodstatnění a je třeba jej zrušit také proto, že stěžovatelce již byla Nejvyšším správním soudem ustanovena zástupkyně, která jí bude zastupovat také v řízení před městským soudem.

[13] Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k výše uvedenému usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 11. 2013, č. j. 2 Az 16/2013 – 11 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). S ohledem na výše uvedené již však městský soud nebude opětovně rozhodovat o návrhu žalobkyně na ustanovení zástupce (neboť ten jí byl již ustanoven Nejvyšším správním soudem), a bude tedy pokračovat v řízení o žalobě podané stěžovatelkou.

[14] V rozhodnutí ve věci podané žaloby městský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud nepřiznal ustanovené zástupkyni žalobkyně v řízení o kasační stížnosti odměnu ani náhradu hotových výdajů, neboť neučinila v řízení žádný úkon ani nesdělila soudu, že by se konala první porada se stěžovatelkou ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Právo na odměnu a náhradu hotových výdajů za první poradu se stěžovatelkou včetně převzetí věci může ustanovená zástupkyně uplatnit v dalším řízení u městského soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. února 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu